

En bro till Gud – Helig Ande

Predikan av pastor Göran Appelgren

(Läsningar: Joh 7:32-39; Apg 2:3,4,14,22-42; SKR 143, 150. Se sista sidan!)

”När de hörde detta högg det till i hjärtat på dem, och de frågade Petrus och de andra apostlarna: Bröder, vad skall vi göra? Petrus svarade: Omvänd er och låt er alla döpas i Jesu Kristi namn, så att era synder blir förlåtna. Då skall ni få den Helige anden som gåva.”

Apg 2:37,38

Löftet om Helig Ande

Idag firar vi pingsten. Den här dagen är på ett särskilt sätt förknippad med den tredje av de tre väsentligheter som hör till den ende Gud, vår Herre Jesus Kristus. Den väsentligheten kallar vi Helig Ande.

Att högtiden ligger just här beror på att Jesus lovade lärjungarna att de skulle få Helig ande från höjden några dagar efter att de sett Jesus fara upp i himlen. ”Och se, jag skall sända er vad Min Fader har lovat. Men ni skall stanna här i staden, tills ni har blivit beklädda med kraft från höjden.” (Luk 24:49) ”Ni skall om några dagar bli döpta i den Helig ande.” (Apg 1:5) ”Men när den Helige anden kommer över er, skall ni få kraft och bli Mina vittnen ... ända till jordens yttersta gräns.” (Apg 1:8)

Därtill sägs det klart och tydligt att det var vid den judiska s.k. veckohögtiden som pingstundret skedde. Den högtiden låg sju veckor efter påsk. Det var då som löftet om Helig ande blev synligt manifesterat och uppenbart för – inte bara apostlarna – utan också för många andra som befann sig i deras närhet. ”Tungor som av eld visade sig för dem och fördelade sig, och satte sig på var och en av dem. Och de uppfylldes alla av den Helig Ande och började tala främmande språk.” (Apg 2:3-4)

Efter uppståndelsen – vem?

Den Helige ande hör starkt ihop med Jesu uppståndelse och himmelfärd. Gud kom till jorden i gestalt av Jesus Kristus, Guds smorde. Jesus togs upp i himlen, varifrån Han kommit. Det blev tomt efter Honom, kanske man kände då. I och med den tydliga händelsen med Andens ankomst till lärjungarna fylldes tomrummet något. Men det har vållat vissa svårigheter ändå att i den kristna kyrkan förstå vad eller vem den Helige ande är.

En Gud – tre väsentligheter

Vi kan i viss mån tänka på Gud som Allsmäktig skapare, och vi kan – och ska – föreställa oss Jesus Kristus som den levande Herre och Gud som Han är. Men det blir svårare att få en klar bild eller förnimmelse av vad eller vem den Helige ande är. Det är faktiskt bäst att säga ”vad” och inte ”vem”. Det senare leder lätt in på föreställningen om tre personer, vilket är en svår missuppfattning. Fader, Son och Helig ande är de tre väsentligheterna i den ende Gud, Jesus Kristus. Fadern är det innersta, den Gudomliga själen som är osynlig för varje människa eller ängel. Sonen är den Gudomliggjorde Herren som vandrade på vår jord men sedan blev upptagen i himlen. Han är gestalten eller kroppen som vi kan rikta vår blick emot. Den Helige ande är den verkande kraft som utgår från Herren.

Anden

Jesus talade mycket om Anden med lärjungarna. Han försökte få dem att inse att Guds rike inte är av denna världen, att det sanna livet är ett annat slags liv, Andens liv. "Gud är ande, och de som tillber Honom måste tillbe i ande och sanning." (Joh 4:24) "Det är anden som ger liv, köttet är till ingen hjälp. De ord jag talat till er är ande och liv." (Joh 6:63)

Han förberedde också lärjungarna på att Han inte skulle vara hos dem för alltid, men att de trots det inte skulle bli övergivna. De skulle få kraft inifrån, en osynlig men verklig hjälp. "Jag skall inte lämna er faderlösa, jag skall komma till er." (Joh 14:18) "Men Hjälparen, den Helige ande ... han skall lära er allt och påminna er om allt som jag har sagt er." (Joh 14:26) "Han skall förhålliga Mig, ty av det som är Mitt skall Han ta och förkunna för er." (Joh 16:14)

Jesus försöker göra klart för dem att det inte är någon skillnad på Honom själv så som de känner Honom och på den Helige ande som ska efterträda Honom. Kort sagt, Han och Anden är en och densamma. Eller uttryckt på ett annat sätt – i Anden, den Helige ande finns Herren.

En länk

För att det ska finnas förbindelse mellan Gud och människa, måste det finnas ett medel, en länk som fungerar. När Herren var här i världen var Han själv den länken. Fadern, det Gudomliga var i Honom. Gud var här hos oss. När Jesus steg upp i himlen, övergav Han oss självklart inte. Han finns fortfarande hos oss. Den närvaron kallar vi Helig ande.

Om vi tänker på en människa som vi stått nära och som varit oss kär, så finns den människans ande kvar i våra liv, också när han eller hon har gått vidare till den andra världen. Kroppen finns inte här, men människans ande, tankar och värme finns kvar. Så är det med Herren också, fast det är mycket mer än så.

Men för att Anden, den Helige ande ska bli verkligt närvarande krävs att man tror att den ska finnas. Det är samma sak med döda människor. Den som inte tror på ett liv efter döden har mycket svårt att föreställa sig en älskad människa som gått bort som levande fast på ett annat ställe. Den som tror på ett liv efter döden har lätt att tänka sådana tankar, och hon kommer att känna styrka och tröst i saknaden.

Den Helige ande griper inte tag i vilken människa som helst. Gud verkar och värnar om alla människors väl, men bara de som vill att Gud, att Herren ska vara aktivt närvarande i deras liv, bara de blir delaktiga av Helig ande. "Den som tror på mig, ur hans innersta skall strömmar av levande vatten flyta, som Skriften säger'. Detta sade Han om Anden, som de skulle få som trodde på Honom." (Joh 7:38,39)

Vara lärjunge

Lärjungarna hade följt Jesus. De hade tagit till sig Hans lära, lärt av Hans liv, och fått del av Hans kraft. Det var de som fick löftet om Helig ande. De fick också uppmaningen att sprida det glada budskapet till hela världen. "Ni skall bli Mina vittnen ... ända till jordens yttersta gräns." (Apg 1:8) Jesus ville att lärjungarna skulle samla fler lärjungar. Det fanns ett fast löfte till dem som trodde på Honom och följde Honom: "Men åt alla som tog emot Honom gav Han rätt att bli Guds barn, åt dem som tror på Hans namn." (Joh 1:12)

Den som blir lärjunge, följer de bud som Herren ställt upp, lyssnar på Hans undervisning. En lärjunge har ett löfte om Helig ande. Apostlarna gick ut och predikade. Den del av Bibeln som kallas Apostlagärningarna kallas med rätta så. Den visar med vilken oerhörd kraft den nyupprättade kyrkan spred sig och grep tag i människors liv.

Omvändelse, dop, Helig Ande

I dagens läsning hör vi hur Petrus omvänder tre tusen människor. Marken var förberedd. Därför gick det så fort. De som stod på gränsen till att bejaka Jesus frågade Petrus, när de hörde honom predika: "Vad skall vi göra?" Petrus svarade: "Omvänd er och låt er alla döpas i Jesu Kristi namn, så att era synder blir förlättna. Då skall ni få den Helige anden som gåva." (Apg 2:37,38)

Det är tre saker Petrus säger. Det *första* är att man ska omvända sig. Det är alltings början. Om man inte känner ett inre behov av att bli en bättre människa, kan inte någon andlig nyfödelse ske.

Det *andra* är att låta döpa sig i Jesu Kristi namn för att få syndernas förlåtelse. Detta är att uttrycka sin tro. Man kan ångra felsteg utan att tro på Gud, men det är en andlig ånger först när man gör det i Herrens namn, för då erkänner man att det är en synd emot Gud, inte bara ett felsteg mot en medmänniska. Man erkänner att man behöver nytt liv, ny kraft från en högre källa, Gud själv.

Det *tredje* Petrus säger är att man då får den Helige ande som gåva. Ja, det känns som en gåva. När människan har gjort sin del, som kanske är det svåraste, nämligen att erkänna att hon har gjort fel och behöver hjälp, ja, det som då följer är en nåd och en lättnad. Att ledas av inre bud, grundade på en förståelse av vem ens Gud är, känns som en gåva. Den Helige ande är Herrens närvaro i våra liv. Det är en gåva från ovan.

Människans del

Att ta emot Helig ande är människans avgörande. Herren bemödar sig hela tiden att nå människan, därför att Han är oändlig Kärlek, men bara den som vill öppna sig blir påverkad av Helig ande. Den som inte bemödar sig blir också påverkad av ande, men inte Helig ande utan oren ande. "Om människan inte frivilligt [av Herren] tar emot [allt som tillhör omskapelse, pånyttfödelse, förnyelse och livgivande], då kan Herren utöver sitt bemödande – som alltid fortgår – inte verka i henne dessa frälsningens krafter." (SKR 150)

Hela Guds Ord handlar om att hjälpa människor att förstå att det bästa valet är att följa Guds anvisningar, alltså den Gudomliga sanningen. Därför hör vi Herren säga, både i Gamla och Nya testamentet: "Kasta bort ifrån er alla de överträdelse genom vilka ni har syndat och skaffa er ett nytt hjärta och en ny ande." (Hes 18:31) "Jag är uppståndelsen och livet. Den som tror på mig skall leva om han än dör, och var och en som lever och tror på Mig skall aldrig någonsin dö. (Joh 11:25,26)

Nytt hjärta, ny ande

Att bli Jesu lärjunge är att skaffa ett nytt hjärta och en ny ande. Att bli Jesu lärjunge är att vilja bli en ny människa. "En pånyttfödd människa är en förnyad eller ny människa." (SKR 601)

En ny människa blir man bara om hela människan är beredd att underkasta sig en bedömning i ljuset av Gudomlig sanning, hela människan, inte bara att i tankarna vilja bli bättre, utan också i viljan. "När människan blott

erkänner av förståndets tanke, då vänder hon sig till Herren endast med halva sitt sinne, men då hon gör Hans befallningar, vänder hon sig till Honom med hela själen, och detta är att tro." (SKR 151)

Hålla buden

Att med hela själen vända sig till Herren är att både kunna buden och att vilja hålla dem. Därför säger Jesus: "Den som har mina bud och håller fast vid dem, han är den som älskar Mig." (Joh 14:21) "Om någon älskar Mig, håller han fast vid Mitt ord." (Joh 14:23)

Att ha buden och bevara Ordet är att lyssna till den Helige ande. Eller uttryckt på ett annat sätt. När man älskar Ordet för sanningens och människokärlekens skull, då hör man Herren tala till en i Ordet. Det är den Helige ande. Herrens Ande, den Helige ande verkar genom Ordet som är Gudomlig sanning. Det är genom Ordet som Herren meddelar sig till oss. När vi hör Honom där, fylls vi av Helig ande. "Själva det Gudomliga kan inte meddela sig annat än genom det Gudomligt Männskliga, och det Gudomligt Männskliga inte annat än genom det Gudomligt sanna som är den Helige ande. Detta förstås med att "allt blev till genom Ordet". [Joh 1:3] (AC 6880)

Guds Ord – möte med Helig Ande

Guds Ord är förunderligt. Ordet är Gudomlig sanning som ger struktur, ordning och liv åt allt i hela universum. Det är den sanningen som bygger en bro mellan Gud och människa. När vi bejakar sanningen i ord och leverne lägger vi ut en bro, och på den bron kommer någon gående emot oss. Det är Herren själv, full av Kärlek, omtanke och visa råd. När vi öppnar Ordet, vänder vi oss till Herren Gud själv, och Han kommer till oss. Det är Hans Helige ande som verkar i oss.

"Inte genom styrka, inte genom kraft, utan genom Min Ande, säger HERREN Sebaot." (Sak 4:6)

Amen!

Joh 7:32-39:

Fariséerna hörde att folk sade detta om Honom, Då skickade översteprästerna och fariséerna ut tempelvakter för att gripa Honom. Jesus sade: 'Ännu en kort tid är jag hos er, innan jag går till honom som har sänt Mig. Ni skall söka efter Mig men inte finna Mig, och där jag är, dit kan ni inte komma. Judarna sade till varandra: 'Vart tänker Han ta vägen, eftersom vi inte skall finna Honom. Inte tänker Han väl bege sig till dem som bor kringspida bland grekerna och undervisa dem? Vad menar Han med att säga: 'Ni kommer att söka efter Mig och inte finna Mig, och där jag är, dit kan ni inte komma?' På den sista dagen, den största i högtiden, stod Jesus och ropade: 'Om någon törstar, så kom till Mig och drick. Den som tror på mig, ur hans innersta skall strömmar av levande vatten flyta, som Skriften säger'. Detta sade Han om Anden, som de skulle få som trodde på Honom. Ty Anden hade ännu inte blivit utgjuten, eftersom Jesus ännu inte hade blivit förhärligad.

Apg 2:3,4; 14, 22-42:

Tungor som av eld visade sig för dem och fördelade sig, och satte sig på var och en av dem. Och de uppfylldes alla av den Helig Ande och började tala främmande språk allteftersom Anden ingav dem att tala. Då steg Petrus fram med de elva andra och tog till orda och talade till dem: Israeliter, lyssna på mina ord: Jesus från Nasaret, en man vars gärningar och under och tecken mitt ibland er, som ni själva vet, Han utlämnades efter Guds beslut och plan, och ni lät laglösa spika fast och döda Honom. men Gud löste Honom ur dödens vända och lät Honom uppstå, eftersom det inte var möjligt att döden skulle få behålla Honom i sitt grepp. Ty David säger om Honom: Jag har alltid haft Herren för min ögon, Han står vid min sida för att jag inte skall vackla. Därför fröjdar sig mitt hjärta

och jublar min tunga, ja, än mer: min kropp skall få vila med förtröstan. Ty du skall inte lämna min själ i dödsriket eller låta din helige möta förgängelsen. Du har visat mig livets vägar. Du skall uppfylla mig med glädje, när jag får se ditt ansikte. Mina bröder, jag kan lugnt säga till er att vår stamfar David är död och begravnen, hans grav finns här än idag. Nu var han ju profet och visste att Gud med ed hade lovat honom att sätta en ättling till honom på hans tron. Därför var det Messias uppståndelse han förutsade med orden: Han lämnades inte i dödsriket, och hans kropp mötte inte förgängelsen. Denne, nämligen Jesus, har Gud låtit uppstå, och vi kan alla vittna om det. Gud har upphöjt honom med sin högra hand, och sedan Han enligt löftet tagit emot den Heliga anden av Fadern, har Han nu utgjutit den, så som ni här ser och hör. David har inte själv stigit upp till himlen, men han säger: Herren sade till min Herre: Sitt på Min högra sida, så skall jag lägga dina fiender som en pall under dina fötter. Hela Israels folk skall alltså vara fast förvissat om att Gud har gjort Honom till herre och till Messias, denne Jesus som ni har korsfäst. Orden träffade dem i hjärtat, och de frågade Petrus och de andra apostlarna: Bröder, vad skall vi göra? Petrus svarade: Omvänd er och låt er alla döpas i Jesu Kristi namn, så att ni får förlåtelse för era synder. Då får ni den Helige anden som gåva. Ty löftet gäller för er och era barn och alla dem långt borta som Herren vår Gud vill kalla. Petrus vädjade till dem med många andra ord också, och han uppmanade dem: Se till att ni blir räddade undan detta onda släkte. De som tog till sig hans ord lät döpa sig, och den dagen ökade de troendes antal med in emot tre tusen. Och de deltog troget i apostlarnas undervisning och den inbördes hjälpen, i brödbrytandet och bönerna.

(Översättning: Svenska Folkbibeln)

Sanna kristna religionen, nr 143:

Den Helige Ande sänder Herren till dem, som tror på Honom och som gör sig beredda att ta emot Honom, och denna inverkan avses på följande ställen med Ande: 'Jag skall ge ett nytt hjärta och en ny Ande, jag skall ge Min Ande i er mitt och göra, att ni vandrar på frälsningens väg', Hes 36: 26, 27; 'Skapa i mig, Gud, ett rent hjärta, och ge mig en fast Ande; återför till mig din salighets fröjd och må en frivillig Ande uppehålla mig', Ps 51:12; 'Jehovah bildar människans Ande mitt uti henne', Sak, 12:1 ... På dessa ställen förstås med 'ett nytt hjärta' vilja till det goda, och med en 'ny Ande' menas förståendet av det sanna. Att Herren verkar detta hos dem, som gör det goda och tror det sanna, således 'hos dem, som har tro av kärlek, visar sig tydligt av, att Gud

ger själen (anden) åt dem, som vandrar efter Hans stadgar, och därav, att den kallas en 'frivillig Ande'.

Sanna kristna religionen, nr 150:

Herren är allt som tillhör omskapelse, pånyttfödelse, förnyelse, livgivande, helgelse, rättfärdiggörelse, renande från det onda och slutligen saliggörelse. Herren verkar detta i varje människa, dvs Han söker att inverka det, och då människan bereder och skickar sig till mottagande, verkar Han dessa ting i henne. Själva det verksamma i detta beredande, lämpande och skickande är också av Herren, men om människan inte frivilligt tar emot dem, då kan Herren utöver sitt bemödande – som alltid fortgår – inte verka i henne dessa frälsningens krafter.

Förkortningar av Skrifterna:

AC = Arcana Cœlestia

SKR = Sanna kristna religionen